

ส่วนที่ 3
ฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน

13. ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญ

13.1 งบการเงิน

สรุปรายงานการสอบบัญชี

- (ก) งบการเงินปี 2560 ตรวจสอบโดยนางสาวสุมาลี รีวราบัณฑิต ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขที่ 3970 จากบริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด
- ผู้สอบบัญชีได้ตรวจสอบงบการเงินของบริษัทฯ และได้ให้ความเห็นว่างบการเงินแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 ผลการดำเนินงานและกระแสเงินสดสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของบริษัทฯ โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน
- (ข) งบการเงินปี 2561 ตรวจสอบโดยนางสาวกุลชิตา ภาสุรกุล ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขที่ 5946 จากบริษัท เอเอ็นเอส ออดิท จำกัด
- ผู้สอบบัญชีได้ตรวจสอบงบการเงินของบริษัทฯ และได้ให้ความเห็นว่างบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ผลการดำเนินงานรวมและผลการดำเนินงานเฉพาะกิจการ และกระแสเงินสดรวมและกระแสเงินสดเฉพาะกิจการ สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน ของบริษัทฯ โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน
- (ค) งบการเงินปี 2562 ตรวจสอบโดยนางสาวกุลชิตา ภาสุรกุล ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขที่ 5946 จากบริษัท เอเอ็นเอส ออดิท จำกัด
- ผู้สอบบัญชีได้ตรวจสอบงบการเงินของบริษัทฯ และได้ให้ความเห็นว่างบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 ผลการดำเนินงานรวมและผลการดำเนินงานเฉพาะกิจการ และกระแสเงินสดรวมและกระแสเงินสดเฉพาะกิจการ สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน ของบริษัทฯ โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

13.2 ตารางสรุปฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน

งบแสดงฐานะทางการเงิน

	2560		2561		2562	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
สินทรัพย์						
สินทรัพย์หมุนเวียน						
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	15.84	1.87	25.42	3.12	34.31	3.84
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	281.26	33.16	273.98	33.67	436.37	48.82
รายได้ค้างรับ	71.83	8.47	106.26	13.06	75.86	8.49
สินค้าคงเหลือ	179.42	21.16	95.62	11.75	58.87	6.59
เงินจ่ายล่วงหน้าค่าสินค้า	38.02	4.48	22.12	2.72	22.04	2.47
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	8.55	1.01	-	-	-	-
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	594.92	70.15	523.40	64.32	627.45	70.20
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน						
เงินฝากธนาคารที่มีภาระค่าประกัน	57.15	6.74	63.90	7.85	21.40	2.39
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	148.72	17.54	154.55	18.99	166.46	18.62
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนสุทธิ	5.06	0.59	12.90	1.59	12.19	1.36
สินทรัพย์ภาษีเงินได้ออกรีดบัญชี	16.36	1.93	11.53	1.42	7.85	0.88
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	26.12	3.08	47.47	5.83	58.81	6.55
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	253.15	29.85	290.35	35.68	266.41	29.80
รวมสินทรัพย์	848.07	100.00	813.75	100.00	893.86	100.00
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น						
หนี้สินหมุนเวียน						
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	282.72	33.34	206.22	25.34	338.36	37.85
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	91.91	10.84	113.28	13.92	64.33	7.20
เงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี	20.40	2.41	20.20	2.48	10.50	1.17
เงินกู้ยืมระยะยาวส่วนที่จัดเป็นหนี้สินหมุนเวียน	2.20	0.26	-	-	-	-
หนี้สินตามสัญญาเช่าทางการเงินที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี	3.96	0.47	7.96	0.98	2.24	0.25
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย	-	-	-	-	-	-
เงินรับล่วงหน้าค่าสินค้าและบริการ	17.17	2.02	29.03	3.57	36.79	4.12
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	1.99	0.23	-	-	-	-
รวมหนี้สินหมุนเวียน	420.35	49.57	376.69	46.29	452.22	50.59
หนี้สินไม่หมุนเวียน						
เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน	8.95	1.06	10.50	1.29	14.06	1.57
หนี้สินตามสัญญาเช่าทางการเงินสุทธิจากที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี	18.36	2.16	2.92	0.36	15.55	1.74
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน	-	-	-	-	-	-
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	27.31	3.22	10.59	1.30	29.61	3.31
รวมหนี้สิน	447.67	52.79	387.28	47.59	481.83	53.90
ส่วนของผู้ถือหุ้น						
ทุนจดทะเบียน	250.00	29.48	250.00	30.72	250.00	27.97
ทุนที่ออกและชำระแล้ว	250.00	29.48	250.00	30.72	250.00	27.97
ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ	129.16	15.23	129.16	15.87	129.16	14.45
ส่วนเกินทุนจากการจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์	17.12	2.02	17.12	2.10	17.12	1.92
กำไรสะสม	-	-	-	-	-	-
จัดสรรแล้ว - สำรองตามกฎหมาย	10.07	1.19	10.44	1.28	10.89	1.22
ยังไม่ได้จัดสรร	(5.96)	(0.70)	6.33	0.78	4.86	0.54
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	400.40	47.21	413.05	50.76	412.03	46.10
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	848.07	100.00	813.75	100.00	893.86	100.00

งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

	ปี2560		ปี2561		ปี2562	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
รายได้						
รายได้จากการขาย	545.65	80.11	535.21	70.03	620.52	73.07
รายได้จากการบริการ	129.59	19.02	214.45	28.06	214.64	25.28
รายได้อื่น	5.93	0.87	14.63	1.91	14.05	1.65
รวมรายได้	681.17	100.00	764.29	100.00	849.21	100.00
ต้นทุนและค่าใช้จ่าย						
ต้นทุนขายและบริการ	541.83	79.54	585.94	76.66	679.8	80.05
ค่าใช้จ่ายในการขาย	60.21	8.84	54.80	7.17	45.75	5.39
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	103.45	15.19	101.15	13.23	104.36	12.29
รวมค่าใช้จ่าย	705.49	103.57	741.89	97.07	829.91	97.73
กำไร (ขาดทุน) ก่อนหักค่าใช้จ่าย จ่ายทางการเงินและภาษีเงินได้	(24.32)	(3.57)	22.40	2.93	19.30	2.27
ค่าใช้จ่ายทางการเงิน	14.02	0.02	13.02	1.70	16.62	1.96
กำไร (ขาดทุน) ก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	(38.34)	(0.06)	9.38	1.23	2.68	0.32
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	6.72	0.01	3.50	0.46	3.68	0.43
กำไร (ขาดทุน) สุทธิสำหรับปี	(31.62)	(4.64)	5.88	0.77	(1.00)	(0.12)
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น		-	6.78	0.89	(.02)	
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	(31.62)	(0.05)	12.66	1.66	(1.02)	(0.12)
กำไร (ขาดทุน) สุทธิต่อหุ้น(บาท) (Fully diluted)	(0.13)		0.02		0.00	
กำไร (ขาดทุน) สุทธิต่อหุ้น(บาท) (Weighted Average)	(0.13)		0.02		0.00	
มูลค่าที่ตราไว้ (บาท)	1.00		1.00		1.00	

งบกระแสเงินสด

(หน่วย : ล้านบาท)	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562
กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน			
กำไร(ขาดทุน)สุทธิก่อนหักภาษีเงินได้	(38.34)	9.38	2.68
รายการปรับกระทบยอดกำไร (ขาดทุน) ก่อนภาษีเป็นเงินสดรับ(จ่าย) จากกิจกรรมดำเนินงาน			
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	28.65	27.31	27.65
ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเพิ่มขึ้น (ลดลง)	4.98	(3.07)	2.15
การปรับลดราคาทุนสินค้าเป็นมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ (โอนกลับรายการ)	2.15	(11.46)	(3.77)
กำไรจากการจำหน่ายอุปกรณ์	0.00	(8.13)	(6.06)
ตัดจำหน่ายอุปกรณ์	0.05	1.52	1.79
ค่าใช้จ่ายผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน (โอนกลับรายการ)	2.14	1.98	4.93
ค่าใช้จ่ายจากการจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์ (กำไร) ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง	(0.82)	(0.44)	0.78
ดอกเบี้ยรับ	(0.29)	(0.30)	(0.27)
ต้นทุนทางการเงิน	10.70	13.02	16.61
กำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงาน	9.15	29.81	46.49
สินทรัพย์ดำเนินงาน (เพิ่มขึ้น) ลดลง			
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น	9.34	21.35	(176.15)
สินทรัพย์ที่เกิดจากสัญญา		(34.42)	30.40
สินค้าคงเหลือ	39.69	77.73	15.27
เงินจ่ายล่วงหน้าค่าสินค้า	(8.85)	15.91	(1.93)
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	(1.73)		
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	(2.51)	(2.95)	8.72
หนี้สินดำเนินงานเพิ่มขึ้น (ลดลง)			
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	23.16	17.90	(49.11)
เงินรับล่วงหน้าค่าสินค้าและบริการ	8.87	11.86	7.77
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	(3.44)		
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน	(0.27)	(1.27)	-
เงินสดจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมดำเนินงาน	73.42	106.11	(118.54)
จ่ายภาษีถูกหัก ณ ที่จ่าย	(10.17)	(8.54)	(7.01)
เงินสดสุทธิจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมดำเนินงาน	63.25	127.38	(125.55)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน			
เงินฝากธนาคารที่มีภาระค่าประกันลดลง (เพิ่มขึ้น)	13.70	(6.56)	41.96
ดอกเบี้ยรับ	0.30	0.31	0.27
เงินสดรับจากการจำหน่ายอุปกรณ์	-	1.47	0.26
ซื้ออุปกรณ์	(67.37)	(26.55)	(1.50)
เงินสดสุทธิจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมลงทุน	(53.37)	(31.32)	40.99
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน			
เงินทุน			
เงินปันผลจ่าย	-		
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงินเพิ่มขึ้น (ลดลง)	34.69	(75.92)	132.30
ดอกเบี้ยจ่าย	(10.70)	(13.03)	(16.62)
จ่ายชำระหนี้สินตามสัญญาเข้าการเงิน	(2.63)	(5.43)	(2.58)
เงินสดรับจากการกู้ยืมระยะยาว	-	45.00	
ชำระคืนเงินกู้ยืมระยะยาว	(20.40)	(36.90)	(20.20)
เงินสดสุทธิจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมจัดหาเงิน	0.96	(86.28)	92.90
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น (ลดลง) สุทธิ	10.84	9.78	8.34
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดต้นปี	5.00	16.18	25.96

13.3 ตารางสรุปอัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ

รายการ		ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562
อัตราส่วนสภาพคล่อง				
อัตราส่วนสภาพคล่อง	(เท่า)	1.42	1.39	1.39
อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว	(เท่า)	0.99	1.14	1.26
อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด	(เท่า)	0.16	0.32	0.00
อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า	(เท่า)	1.87	2.39	2.35
ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย	(วัน)	194.74	152.66	155.23
อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ	(เท่า)	2.70	4.26	8.80
ระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ย	(วัน)	134.76	85.67	41.48
อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้	(เท่า)	6.76	5.71	7.65
ระยะเวลาชำระหนี้	(วัน)	54.01	63.91	47.68
Cash Cycle	(วัน)	275.68	174.41	149.02
อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร				
อัตรากำไรขั้นต้น	(%)	19.76	21.84	18.60
อัตรากำไรจากการดำเนินงาน	(%)	(5.63)	1.23	0.32
อัตรากำไรอื่น	(%)	0.87	1.91	1.65
อัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร	(%)	(260.05)	568.53	(0.65)
อัตรากำไรสุทธิ	(%)	(4.64)	0.77	(0.12)
อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น	(%)	(7.60)	1.44	(0.24)
อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน				
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์	(%)	(3.75)	0.71	(0.12)
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวร	(%)	(2.22)	21.63	15.96
อัตราการหมุนของสินทรัพย์	(เท่า)	0.81	0.92	0.99
อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน				
อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	(เท่า)	1.12	0.97	1.17
อัตราส่วนความสามารถในการชำระดอกเบี้ย	(เท่า)	0.31	3.93	2.83
อัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพัน	(เท่า)	0.63	3.40	-
อัตราการจ่ายเงินปันผล	(%)	-	-	-

14. คำอธิบายและการวิเคราะห์ฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงาน

14.1 ภาพรวมของผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

บริษัทฯ ประกอบธุรกิจให้บริการด้านเทคโนโลยีสื่อสารโทรคมนาคมและดิจิทัลทีวี โดยครอบคลุม 3 ประเภท ได้แก่

- (1) การจำหน่ายสินค้าแบบครบวงจร (Solutions) ประกอบด้วย ระบบสื่อสารโทรคมนาคมระบบแบบไร้สาย (Wireless Network) ระบบสื่อสารแบบโครงข่ายสายสัญญาณ (Wired Network) และระบบมัลติมีเดีย (Multimedia) ตลอดจนระบบถ่ายทอดสัญญาณโทรทัศน์และดิจิทัลทีวี และผลิตภัณฑ์ภายใต้ชื่อ PlanetComm
- (2) การบริการ ซึ่งเป็นการให้บริการแบบครบวงจร ที่ครอบคลุม ตั้งแต่การให้คำปรึกษาถึงประเภทของเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับความต้องการของลูกค้า ตลอดจนการออกแบบ ติดตั้ง มีกอบรม ตลอดจนบริการบำรุงรักษา และการซ่อมแซมระบบหรืออุปกรณ์ต่างๆ
- (3) เป็นผู้ให้บริการ (Service Provider) ประกอบด้วย PlanetFiber: ให้บริการอินเทอร์เน็ตไฟเบอร์สำหรับคอนโดมิเนียม PlanetCloud: ให้บริการ "เช่าจ่ายรายเดือน" อุปกรณ์และระบบสำนักงาน พร้อมบริการผ่าน (Cloud Office)

ลูกค้าเป้าหมาย

บริษัทฯ ดำเนินธุรกิจในการจำหน่ายสินค้า บริการต่างๆ และเป็นผู้ให้บริการ ให้แก่กลุ่มลูกค้าต่างๆ คือ

- (1) หน่วยงานเอกชน เช่น โรงงานอุตสาหกรรม บริษัทขนาดกลางและขนาดใหญ่ ธนาคาร และธุรกิจทางการเงิน
- (2) หน่วยงานราชการ เช่น หน่วยงานความมั่นคง หน่วยงานรัฐบาล และรัฐวิสาหกิจ สถาบันการศึกษา และโรงพยาบาล
- (3) สถานีโทรทัศน์
- (4) ผู้ให้บริการโทรคมนาคม เช่น ผู้ให้บริการโทรศัพท์พื้นฐาน ผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต และผู้ให้บริการสื่อสารผ่านดาวเทียม

สถานการณ์ของอุตสาหกรรม

สำหรับอุตสาหกรรมที่มีผลกระทบต่อการค้าเงินธุรกิจของบริษัทฯ คือ อุตสาหกรรมเทคโนโลยีสื่อสารโทรคมนาคม (ICT) และดิจิทัลทีวี ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมหลักที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ ทั้งนี้ รัฐบาลมีนโยบายพัฒนาประเทศให้เข้าสู่ยุคไทยแลนด์ 4.0 เพื่อเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันภายใน โดยมีนโยบายพัฒนาระบบเครือข่ายสัญญาณโทรศัพท์ 4G ส่งผลให้หน่วยงานของรัฐและเอกชนลงทุนเกี่ยวกับเทคโนโลยีและระบบ ICT เพิ่มขึ้น เป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยสนับสนุนการเติบโตของบริษัทฯ

(ก) รายได้

บริษัทฯ มีรายได้รวม ในปี 2560 จำนวน 681.17 ล้านบาท ในปี 2561 จำนวน 764.29 ล้านบาท และในปี 2562 จำนวน 849.21 บาท ซึ่งรายได้รวมของบริษัทฯ ในปี 2562 ประกอบด้วย รายได้จากการขายสินค้าและการบริการ และรายได้อื่น คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 98.35 และ ร้อยละ 1.65 ตามลำดับ โดยรายได้จากการขายสินค้าและการบริการของบริษัทฯ สามารถสรุปได้ดังนี้

1. รายได้จากการขายและการบริการ

ในปี 2560-2562 บริษัทฯ มีรายได้จากการขายสินค้าและการบริการเป็น จำนวน 675.24 ล้านบาท จำนวน 749.66 ล้านบาท และจำนวน 835.15 ล้านบาท ตามลำดับ โดยรายได้จากการขายและการบริการของบริษัทฯ ในปี 2562 สามารถแบ่งเป็นรายได้จากการขายผลิตภัณฑ์ที่บริษัทฯ เป็นตัวแทนจำหน่าย จำนวน 528.08 ล้านบาท รายได้จากการขายผลิตภัณฑ์ภายใต้ชื่อ PlanetComm จำนวน 92.43 ล้านบาท และรายได้จากการบริการ จำนวน

214.64 ล้านบาท ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 63.23 ร้อยละ 11.07 และร้อยละ 25.70 ของรายได้จากการขายสินค้าและบริการตามลำดับ

รายได้จากการขายและบริการ	ปี 2560		ปี 2561		ปี 2562	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
รายได้จากผลิตภัณฑ์ที่เป็นตัวแทนจำหน่าย	402.84	59.66	403.96	53.89	528.08	63.23
รายได้จากผลิตภัณฑ์ภายใต้ชื่อ PlanetComm	142.81	21.15	131.25	17.51	92.43	11.07
รายได้จากการบริการ	129.59	19.19	214.45	28.61	214.64	25.70
รวมรายได้จากการขายสินค้าและบริการ	675.24	100.00	749.66	100.00	835.15	100.00

รายได้จากผลิตภัณฑ์ที่บริษัท เป็นตัวแทนจำหน่าย

ในปี 2560-2562 บริษัท มีรายได้จากผลิตภัณฑ์ที่บริษัท เป็นตัวแทนจำหน่าย 402.84 ล้านบาท 403.96 ล้านบาท และ 528.08 ล้านบาทตามลำดับ ซึ่งคิดเป็นสัดส่วน ร้อยละ 59.66 ร้อยละ 53.89 และ ร้อยละ 63.23 ของรายได้จากการขายสินค้าและบริการของบริษัท ตามลำดับ โดยรายได้จากผลิตภัณฑ์ที่บริษัท เป็นตัวแทนจำหน่ายสามารถจำแนกออกเป็น 2 กลุ่มผลิตภัณฑ์ ได้แก่ (ก) ผลิตภัณฑ์ในกลุ่มระบบสื่อสารโทรคมนาคม และ (ข) ผลิตภัณฑ์ในกลุ่มระบบถ่ายทอดสัญญาณโทรทัศน์และดิจิตอลทีวี โดยสามารถสรุปได้ ดังนี้

รายได้จากผลิตภัณฑ์ที่บริษัท เป็นตัวแทนจำหน่าย	ปี 2560		ปี 2561		ปี 2562	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
(ก) ระบบสื่อสารโทรคมนาคม	386.29	95.87	387.90	96.03	472.56	89.49
(ข) ระบบถ่ายทอดสัญญาณโทรทัศน์และดิจิตอลทีวี	16.55	4.13	16.06	3.97	55.52	10.51
รวมรายได้จากผลิตภัณฑ์ที่เป็นตัวแทนจำหน่าย	402.84	100.00	403.96	100.00	528.08	100.00

(ก) รายได้จากผลิตภัณฑ์ในกลุ่มระบบสื่อสารโทรคมนาคม

ในปี 2560-2562 บริษัท มีรายได้จากผลิตภัณฑ์ที่บริษัท เป็นตัวแทนจำหน่ายในกลุ่มระบบสื่อสารโทรคมนาคมเป็นจำนวน 386.29 จำนวน 387.90 ล้านบาท และจำนวน 472.56 ล้านบาทตามลำดับ ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนต่อรายได้จากผลิตภัณฑ์ที่บริษัท เป็นตัวแทนจำหน่าย เท่ากับ ร้อยละ 95.87 ร้อยละ 96.03 และร้อยละ 89.49 ตามลำดับ

สำหรับปี 2560 บริษัท มีรายได้จากผลิตภัณฑ์ที่บริษัท เป็นตัวแทนจำหน่ายในกลุ่มระบบสื่อสารโทรคมนาคมเท่ากับ 386.29 ล้านบาทหรือคิดเป็นร้อยละ 95.87 ของรายได้จากผลิตภัณฑ์ที่บริษัท เป็นตัวแทนจำหน่ายทั้งหมด ซึ่งลดลงจากปีก่อนคิดเป็นร้อยละ 8.29 ซึ่งการลดลงของรายได้ในกลุ่มนี้มีสาเหตุมาจากการแข่งขันในตลาดที่สูงมากขึ้น

สำหรับปี 2561 บริษัท มีรายได้จากผลิตภัณฑ์ที่บริษัท เป็นตัวแทนจำหน่ายในกลุ่มระบบสื่อสารโทรคมนาคมเท่ากับ 387.90 ล้านบาทหรือคิดเป็นร้อยละ 96.03 ของรายได้จากผลิตภัณฑ์ที่บริษัท เป็นตัวแทนจำหน่ายทั้งหมด ซึ่งสัดส่วนใกล้เคียงกับปีที่ผ่านมา

สำหรับปี 2562 บริษัท มีรายได้จากผลิตภัณฑ์ที่บริษัท เป็นตัวแทนจำหน่ายในกลุ่มระบบสื่อสารโทรคมนาคมเท่ากับ 472.56 ล้านบาทหรือคิดเป็นร้อยละ 89.49 ของรายได้จากผลิตภัณฑ์ที่บริษัท เป็นตัวแทนจำหน่ายทั้งหมด ซึ่งสัดส่วนน้อยลงจากปีที่ผ่านมาเพราะสินค้าในกลุ่มระบบถ่ายทอดสัญญาณโทรทัศน์และดิจิตอลทีวีเพิ่มสัดส่วนการขายมากขึ้น

(ข) รายได้จากผลิตภัณฑ์ในกลุ่มระบบถ่ายทอดสัญญาณโทรทัศน์และดิจิตอลทีวี

ในปี 2560-2562 รายได้จากผลิตภัณฑ์ของบริษัทฯ เป็นตัวแทนจำหน่ายในกลุ่มระบบถ่ายทอดสัญญาณโทรทัศน์และดิจิตอลทีวีเป็นจำนวน 16.55 ล้านบาท จำนวน 16.06 ล้านบาท และจำนวน 55.52 ล้านบาทตามลำดับ ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนต่อรายได้จากผลิตภัณฑ์ของบริษัทฯ เป็นตัวแทนจำหน่ายเท่ากับร้อยละ 4.13 ร้อยละ 3.97 และร้อยละ 10.51 ตามลำดับ

สำหรับปี 2560 รายได้กลุ่มระบบถ่ายทอดสัญญาณและดิจิตอลทีวีมีมูลค่าทั้งสิ้น 16.55 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 80.09 ซึ่งมีผลมาจากการเปลี่ยนแปลงของความต้องการของลูกค้าซึ่งลงทุนสินค้าในกลุ่มเทคโนโลยีไร้สายแทนระบบถ่ายทอดสัญญาณ

สำหรับปี 2561 รายได้กลุ่มระบบถ่ายทอดสัญญาณและดิจิตอลทีวีมีมูลค่าทั้งสิ้น 16.06 ล้านบาท ใกล้เคียงกับรายได้ในปีที่ผ่านมา

สำหรับปี 2562 รายได้กลุ่มระบบถ่ายทอดสัญญาณและดิจิตอลทีวีมีมูลค่าทั้งสิ้น 55.52 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2561 ร้อยละ 245.79 เนื่องจากบริษัทฯ มีโครงการที่ขายให้กับลูกค้าในกลุ่มนี้มากขึ้น

ผลิตภัณฑ์ภายใต้ชื่อ PlanetComm

ในปี 2560-2562 บริษัทฯ มีรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ภายใต้ชื่อ PlanetComm เป็นจำนวน 142.81 ล้านบาท จำนวน 131.25 ล้านบาท และจำนวน 92.43 ล้านบาทตามลำดับ ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 21.15 และร้อยละ 17.51 และร้อยละ 11.07 ของรายได้จากการขายสินค้าและบริการ ตามลำดับ

ในปี 2560 บริษัทฯ มีรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ภายใต้ตราสินค้าของบริษัทฯ จำนวน 142.81 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 21.15 ของรายได้จากการขายสินค้าและบริการ ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าร้อยละ 47.04 ซึ่งยอดขายที่เพิ่มขึ้นนั้นเป็นยอดขายของผลิตภัณฑ์กล่องดิจิตอลทีวี PlanetComm สืบเนื่องจากนโยบายยกเลิกออนไลน์ทีวีของรัฐบาล

ในปี 2561 บริษัทฯ มีรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ภายใต้ตราสินค้าของบริษัทฯ จำนวน 131.25 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 17.51 ของรายได้จากการขายสินค้าและบริการ ซึ่งลดลงจากปีก่อนหน้าร้อยละ 8.10 ยอดขายลดลงจากผลิตภัณฑ์กล่องดิจิตอลทีวี PlanetComm ที่ยังมีการขายต่อเนื่องแต่ในปริมาณลดลงจากปีก่อน

สำหรับปี 2562 บริษัทฯ มีรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ภายใต้ตราสินค้าของบริษัทฯ จำนวน 92.43 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 11.07 ของรายได้จากการขายสินค้าและบริการ ลดลงจากปี 2561 ร้อยละ 29.6

รายได้จากการบริการ

รายได้จากการบริการของบริษัทฯ นั้นส่วนใหญ่เป็นรายได้จากการให้บริการบำรุงรักษา และซ่อมแซม โดยในปี 2560-2562 บริษัทฯ มีรายได้จากการบริการเป็น จำนวน 129.59 ล้านบาท 214.45 ล้านบาท และ 214.64 ล้านบาทตามลำดับ โดยสัดส่วนรายได้จากการบริการของบริษัทฯ คิดเป็นร้อยละ 19.19 ร้อยละ 28.61 และร้อยละ 25.70 ของรายได้จากการขายสินค้าและบริการ ตามลำดับ

ซึ่งในปี 2562 รายได้จากการบริการแบ่งออกเป็นสัดส่วนดังนี้

- รายได้จากการให้บริการงานติดตั้งอุปกรณ์และการบริการด้านวางระบบสื่อสาร จำนวน 81.75 ล้านบาท
- รายได้จากการให้บริการบำรุงรักษา จำนวน 79.43 ล้านบาท
- รายได้จากการซ่อมแซมและบริการอุปกรณ์สื่อสาร จำนวน 23.17 ล้านบาท
- รายได้จากการให้เช่า จำนวน 0.12 ล้านบาท
- รายได้จากการบริการผ่านซคลาวด์ จำนวน 11.60 ล้านบาท
- รายได้จากการให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในอาคาร จำนวน 18.57 ล้านบาท

2. รายได้อื่น

ในปี 2560-2562 บริษัทฯ มีรายได้อื่นเป็นจำนวน 5.93 ล้านบาท 14.63 ล้านบาท และ 14.05 ล้านบาท ตามลำดับคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.87 ร้อยละ 1.90 และร้อยละ 1.65 ของรายได้รวม ตามลำดับ

ในปี 2560 รายได้อื่นรวม 5.93 ล้านบาท ซึ่งประกอบด้วย ดอกเบี้ยรับ 0.29 ล้านบาท กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน 5.14 ล้านบาท และรายได้อื่นๆ 0.50 ล้านบาท

สำหรับปี 2561 รายได้อื่นรวม 14.63 ล้านบาท ซึ่งประกอบด้วย ดอกเบี้ยรับ 0.31 ล้านบาท กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน 4.57 ล้านบาท กำไรจากการขายสินทรัพย์ 7.97 ล้านบาท และรายได้อื่นๆ 1.78 ล้านบาท

สำหรับปี 2562 รายได้อื่นรวม 14.05 ล้านบาท ซึ่งประกอบด้วย กำไรจากการขายสินทรัพย์ 6.06 ล้านบาท และรายได้อื่นๆ 7.99 ล้านบาท

(ข) ต้นทุนและค่าใช้จ่าย

ค่าใช้จ่ายหลักของบริษัทฯ ประกอบด้วย ต้นทุนขาย ต้นทุนบริการ ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร และค่าใช้จ่ายทางการเงิน โดยในปี 2560-2562 บริษัทฯ มีต้นทุนและค่าใช้จ่ายรวม จำนวน 719.51 ล้านบาท 754.91 ล้านบาท และ 846.53 ล้านบาท ตามลำดับ โดยมีรายละเอียดต่อไปนี้

1. ต้นทุนขายและบริการ และอัตรากำไรขั้นต้น

ต้นทุนขายสินค้าและบริการถือเป็นค่าใช้จ่ายหลักของบริษัทฯ โดยบริษัทฯ มีต้นทุนขายสินค้าและบริการ จำนวน 541.83 ล้านบาท ในปี 2560 จำนวน 586.46 ล้านบาท ในปี 2561 และจำนวน 679.80 ล้านบาท ในปี 2562 ซึ่งคิดเป็น ร้อยละ 77.61 ร้อยละ 78.23 และร้อยละ 81.40 ของรายได้จากการขายและบริการ ซึ่งต้นทุนขายสินค้าและบริการของบริษัทฯ สามารถแบ่งได้ เป็น ต้นทุนขายผลิตภัณฑ์ที่บริษัทฯ เป็นตัวแทนจำหน่าย ต้นทุนขายผลิตภัณฑ์ภายใต้ชื่อ PlanetComm และต้นทุนการบริการ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ผลิตภัณฑ์ที่บริษัทฯ เป็นตัวแทนจำหน่าย

ต้นทุนขายผลิตภัณฑ์ที่บริษัทฯ เป็นตัวแทนจำหน่าย ในปี 2560-2562 เท่ากับ จำนวน 311.44 ล้านบาท 314.37 ล้านบาท และ 485.04 ล้านบาท ตามลำดับ โดยต้นทุนขายผลิตภัณฑ์ที่บริษัทฯ เป็นตัวแทนจำหน่าย สามารถจำแนก ออกเป็น 2 กลุ่มผลิตภัณฑ์ได้แก่ (ก) ผลิตภัณฑ์ในกลุ่มระบบสื่อสารโทรคมนาคม และ (ข) ผลิตภัณฑ์ในกลุ่มระบบถ่ายทอดสัญญาณโทรทัศน์และดิจิตอลทีวี

ต้นทุนจากการขายและบริการ	2560	อัตรากำไรขั้นต้น (%)	2561	อัตรากำไรขั้นต้น (%)	2562	อัตรากำไรขั้นต้น (%)
ต้นทุนผลิตภัณฑ์ที่เป็นตัวแทนจำหน่าย	311.44	22.69	314.37	22.18	485.04	8.15
-ระบบสื่อสารโทรคมนาคม	297.32	23.03	299.58	22.77	443.47	6.16
-ระบบถ่ายทอดสัญญาณTV	14.12	14.69	14.79	7.88	41.57	25.13
ต้นทุนผลิตภัณฑ์ PlanetComm	130.54	8.59	116.41	11.31	78.28	15.31
ต้นทุนการบริการ	99.85	22.95	155.16	27.65	116.48	45.73
รวมต้นทุนขายและบริการ	541.83	19.76	585.94	21.84	679.80	18.60

(ก) ผลิตภัณฑ์ในกลุ่มระบบสื่อสารโทรคมนาคม

ในปี 2560 - 2562 บริษัทฯ มีต้นทุนขายของผลิตภัณฑ์ที่บริษัทฯ เป็นตัวแทนจำหน่ายในกลุ่มระบบสื่อสารโทรคมนาคมเป็นจำนวน 297.32 ล้านบาท 299.58 ล้านบาท และ 443.47 ล้านบาท ตามลำดับ มีอัตรากำไรขั้นต้นเท่ากับ ร้อยละ 23.03 ร้อยละ 22.77 และร้อยละ 6.16 ตามลำดับ

ในปี 2560 บริษัทฯทำกำไรขั้นต้นในสินค้ากลุ่มนี้ได้น้อยลง คือ มีต้นทุนรวมเท่ากับ 297.32 ล้านบาท คิดเป็นอัตรากำไรขั้นต้นเท่ากับร้อยละ 23.03 เนื่องจากการแข่งขันในตลาดที่สูงขึ้น มีตัวแทนจำหน่ายในไทยมากขึ้นทำให้บริษัทฯ ต้องใช้นโยบายปรับลดราคาในการแข่งขัน

ในปี 2561 กำไรขั้นต้นในสินค้ากลุ่มนี้ปรับลดลงจากร้อยละ 23.03 เป็น ร้อยละ 22.77 เนื่องจากการแข่งขันในตลาดยังคงมีมาก

สำหรับปี 2562 บริษัทฯมีกำไรขั้นต้นในกลุ่มระบบสื่อสารโทรคมนาคมเป็นจำนวน 29.09 ล้านบาทหรือคิดเป็นร้อยละ 6.16 ลดลงอย่างมีนัยสำคัญ จากการที่บริษัทฯขายสินค้าโครงการใหญ่ที่มีต้นทุนสูง และโครงการอื่น ๆ ที่มีต้นทุนสูงเช่นกัน

(ข) ผลิตภัณฑ์ในกลุ่มระบบถ่ายทอดสัญญาณโทรทัศน์และดิจิตอลทีวี

ในปี 2560-2562 ต้นทุนผลิตภัณฑ์ที่บริษัทฯ เป็นตัวแทนจำหน่ายในกลุ่มระบบถ่ายทอดสัญญาณโทรทัศน์และดิจิตอลทีวีเป็นจำนวน 14.12 ล้านบาท 14.79 ล้านบาท และ 41.57 ล้านบาท ตามลำดับ มีอัตรากำไรขั้นต้นเท่ากับร้อยละ 14.69 ร้อยละ 7.88 และร้อยละ 25.13 ตามลำดับ ทั้งนี้ อัตรากำไรขั้นต้นของผลิตภัณฑ์ในกลุ่มระบบถ่ายทอดสัญญาณโทรทัศน์และดิจิตอลทีวีในปี 2562 สามารถทำกำไรได้ดี และมีการขายมากขึ้น

ผลิตภัณฑ์ภายใต้ชื่อ PlanetComm

ต้นทุนขายของผลิตภัณฑ์ภายใต้ชื่อ PlanetComm ในปี 2560-2562 เท่ากับจำนวน 130.54 ล้านบาท 116.41 ล้านบาท และ 78.28 ล้านบาทตามลำดับ มีอัตราส่วนกำไรขั้นต้นเท่ากับร้อยละ ร้อยละ 8.59 ร้อยละ 11.31 และร้อยละ 15.31 ตามลำดับ

ในปี 2560 ต้นทุนขายของผลิตภัณฑ์ภายใต้ชื่อ PlanetComm เท่ากับ 130.54 ล้านบาท มีอัตรากำไรขั้นต้นเท่ากับร้อยละ 8.59 ซึ่งสืบเนื่องมาจากการที่บริษัทได้ตั้งค่าเมื่อสินค้าเสื่อมสภาพของสินค้ากลุ่มกล่องดิจิทัลทีวี (Set top box) ไว้ในปี 2559 ต่อมาเมื่อบริษัทจำหน่ายผลิตภัณฑ์ดังกล่าวในปีนี้อันตรายมาก ซึ่งต้นทุนบางส่วนบริษัทได้รับรู้ไปแล้วในปีก่อน จึงทำให้ในปี 2560 ต้นทุนลดลงกว่าเดิม

สำหรับปี 2561 ต้นทุนขายของผลิตภัณฑ์ภายใต้ชื่อ PlanetComm เท่ากับ 116.41 ล้านบาท มีอัตรากำไรขั้นต้นเท่ากับร้อยละ 11.31 ซึ่งดีกว่าปีที่ผ่านมา เนื่องจากสินค้าที่เป็นกล่องดิจิทัลทีวีขายปริมาณน้อยลง มีสินค้าอื่นขายในสัดส่วนมากขึ้นซึ่งมีกำไรขั้นต้นที่ดีกว่า

สำหรับปี 2562 ต้นทุนขายของผลิตภัณฑ์ภายใต้ชื่อ PlanetComm เท่ากับ 78.28 ล้านบาท มีอัตรากำไรขั้นต้นเท่ากับร้อยละ 15.31 ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปี 2561 สาเหตุมาจากการขายสินค้าตัวอื่นๆ ที่ทำการได้มากกว่า

ต้นทุนการบริการ

ในปี 2560-2562 ต้นทุนบริการของบริษัทฯ เท่ากับ จำนวน 99.85 ล้านบาท 155.16 ล้านบาทและ 116.48 ล้านบาทตามลำดับ โดยต้นทุนบริการของบริษัทฯ ประกอบด้วย ต้นทุนการให้บริการ ต้นทุนค่ารับประกันและซ่อมบำรุงที่บริษัทฯ ต้องจ่ายให้กับผู้ผลิตหรือผู้จัดจำหน่าย ต้นทุนเงินเดือนฝ่ายบริการหลังการขาย และค่าเสื่อมราคาของอุปกรณ์ที่นำไปให้บริการ โดยในปี 2560-2562 บริษัทฯ มีอัตราส่วนกำไรขั้นต้นจากการบริการของบริษัทฯ เท่ากับ ร้อยละ 22.95 ร้อยละ 27.65 และร้อยละ 45.73 ตามลำดับ

ค่าใช้จ่ายในการขาย

บริษัทฯ มีค่าใช้จ่ายในการขาย จำนวน 61.10 ล้านบาทในปี 2560 จำนวน 54.81 ล้านบาทในปี 2561 และจำนวน 45.75 ล้านบาทในปี 2562 คิดเป็นสัดส่วน ร้อยละ 8.97 ร้อยละ 7.17 และ ร้อยละ 5.39 ของรายได้รวม ตามลำดับ

ในปี 2562 บริษัทฯ มีค่าใช้จ่ายในการขาย ลดลงจากปีที่ผ่านมา 9.06 ล้านบาท หรือลดลงคิดเป็นอัตราร้อยละ 16.53 ค่าใช้จ่ายในการขายลดลงจากค่าใช้จ่ายในการส่งเสริมการขายและค่าตอบแทนพนักงานขาย

ค่าใช้จ่ายในการบริหาร

ในปี 2560-2562 บริษัทฯ มีค่าใช้จ่ายในการบริหารเท่ากับ 102.56 ล้านบาท 100.63 ล้านบาท และ 104.36 ล้านบาท ตามลำดับ คิดเป็นสัดส่วน ร้อยละ 15.06 ร้อยละ 13.17 และ ร้อยละ 12.29 ของรายได้รวม ตามลำดับ

ค่าใช้จ่ายบริหารปี 2562 ประกอบไปด้วยค่าใช้จ่ายพนักงานร้อยละ 48 ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานร้อยละ 27 ค่าเสื่อมราคาร้อยละ 12 และค่าเช่าร้อยละ 14 ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายในการบริหารสำหรับปี 2562 เพิ่มขึ้น 3.73 ล้านบาทจากปีที่ผ่านมา เนื่องจากมีการตั้งสำรองผลประโยชน์พนักงานเพิ่มขึ้นจำนวน 2.19 ล้านบาท และ ค่าใช้จ่ายบริหารในปี 2561 มีจำนวนลดลงจากการปรับลดสำรองหนี้สูญจำนวน 3.08 ล้านบาท

ค่าใช้จ่ายทางการเงิน

ในปี 2560-2562 บริษัทฯ มีค่าใช้จ่ายทางการเงินจำนวน 14.02 ล้านบาท 13.02 ล้านบาท และ 16.62 ล้านบาท ตามลำดับ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 2.06, 1.70 และ 1.96 ของรายได้รวม ตามลำดับ ค่าใช้จ่ายทางการเงินประกอบด้วยภาระดอกเบี้ยจ่ายของบริษัทฯซึ่งเกิดจากการใช้วงเงิน L/I, P/N และ LC/TR ซึ่งเป็นวงเงินกู้ยืมประเภทหมุนเวียนในการสั่งซื้อสินค้าทั้งจากในประเทศและต่างประเทศ และค่าใช้จ่ายค่าธรรมเนียมธนาคารในการทำธุรกรรมผ่านธนาคาร

ในปี 2562 ค่าใช้จ่ายทางการเงินของบริษัทฯเพิ่มขึ้นจากปีที่แล้วจำนวน 3.60 ล้านบาทเป็นผลมาจากบริษัทจ่ายค่าธรรมเนียมการชำระเงินสินเชื่อ (Front end fee) และ ดอกเบี้ยจ่ายที่เพิ่มขึ้นจากการใช้สินเชื่อ Trust Receipt

(ค) กำไรสุทธิและอัตรากำไรสุทธิ

ผลการดำเนินงาน ในปี 2560 บริษัทฯ มีขาดทุนสุทธิ 31.62 ล้านบาทคิดเป็นอัตรขาดทุนสุทธิร้อยละ 4.64 ของรายได้รวม

ปี 2561 บริษัทฯ มีกำไรสุทธิ 5.88 ล้านบาทหรือคิดเป็นอัตราร้อยละ 0.77 ของรายได้รวม ในปี 2562 บริษัทฯ มีผลขาดทุนสุทธิ 1.00 ล้านบาท และมีผลขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นจากการวัดมูลค่าใหม่ของผลประโยชน์พนักงานตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยจำนวน 0.02 ล้านบาท จึงทำให้ขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี 2562 เท่ากับ 1.02 ล้านบาท คิดเป็นอัตราร้อยละ (0.12) ของรายได้รวม

อัตรากำไรต่อหน่วย

อัตรากำไรต่อหน่วย (Return on Equity) เท่ากับ ร้อยละ (7.60) ในปี 2560 ร้อยละ 1.44 ในปี 2561 และ ร้อยละ (0.24) ในปี 2562 โดย ในปี 2560 บริษัทฯ ไม่มีการจ่ายเงินปันผลให้แก่ผู้ถือหุ้นเนื่องจากมีผลขาดทุนต่อเนื่อง ปี 2561 บริษัทฯ มีกำไรสุทธิอยู่ที่ 5.88 ล้านบาท ไม่มีการจ่ายเงินปันผลเนื่องจากบริษัทฯ เพิ่งกลับมามีกำไรในปีแรก และจำนวนยังไม่มากนักจำเป็นต้องนำมาใช้ในการดำเนินงานของบริษัทฯ และในปี 2562 บริษัทฯ มีผลขาดทุนสุทธิจึงไม่สามารถจ่ายเงินปันผลได้

14.2 ฐานะทางการเงิน

(ก) สินทรัพย์

ณ สิ้นปี 2560-2562 บริษัทฯ มีสินทรัพย์รวม จำนวน 848.07 ล้านบาท 813.75 ล้านบาท และ 893.86 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งสินทรัพย์ที่สำคัญของบริษัทฯ ได้แก่ ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น สินค้าคงเหลือ และที่ดินอาคารและอุปกรณ์ โดยในปี 2560 สัดส่วนของรายการสินทรัพย์ที่สำคัญดังกล่าวต่อสินทรัพย์รวมคิดเป็นร้อยละ 33.16 ร้อยละ 21.16 และร้อยละ 17.54 ตามลำดับ สำหรับปี 2562 สัดส่วนของรายการสินทรัพย์ที่สำคัญดังกล่าวต่อสินทรัพย์รวมคิดเป็นร้อยละ 48.82 ร้อยละ 6.59 และร้อยละ 18.62 ตามลำดับ และสำหรับปี 2562 สินทรัพย์รวมของบริษัทฯเพิ่มขึ้น 80.11 ล้านบาทซึ่งเป็นผลจากการเพิ่มขึ้นของลูกหนี้การค้า ทั้งนี้รายละเอียดของสินทรัพย์ สามารถสรุปได้ดังนี้

	ณ วันที่ 31 ธ.ค. 2562		ณ วันที่ 31 ธ.ค. 2561		ณ วันที่ 31 ธ.ค. 2560	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
สินทรัพย์						
สินทรัพย์หมุนเวียน						
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	34.31	3.84	25.42	3.12	15.84	1.87
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	436.37	48.82	273.98	33.67	281.26	33.16
รายได้ค้างรับ	75.86	8.49	106.26	13.06	71.83	8.47
สินค้าคงเหลือ	58.87	6.59	95.62	11.75	179.42	21.16
เงินจ่ายล่วงหน้าค่าสินค้า	22.04	2.47	22.12	2.72	38.02	4.48
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	-	-	-	-	8.55	1.01
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	627.45	70.20	523.40	64.32	594.92	70.15
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน						
เงินฝากธนาคารที่มีภาวะค้ำประกัน	21.40	2.39	63.90	7.85	57.15	6.74
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	166.46	18.62	154.55	18.99	148.72	17.54
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนสุทธิ	12.19	1.36	12.90	1.59	5.06	0.59
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	7.85	0.88	11.53	1.42	16.36	1.93
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	58.51	6.55	47.47	5.83	25.86	3.05
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	266.41	29.80	290.35	35.68	253.15	29.85
รวมสินทรัพย์	893.86	100.00	813.75	100.00	848.07	100.00

ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น

บริษัทฯ มีลูกหนี้การค้าก่อนหักค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ จำนวน 289.61 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2560 จำนวน 268.14 ณ สิ้นปี 2561 และจำนวน 434.28 ณ สิ้นปี 2562 คิดเป็นสัดส่วน ร้อยละ 34.15 ร้อยละ 32.95 และร้อยละ 48.58 ของสินทรัพย์รวมตามลำดับ บริษัทฯ มีนโยบายการให้ระยะเวลาชำระหนี้ (Credit Term) แก่ลูกค้าทั่วไปประมาณ 30 - 90 วัน โดย ณ สิ้นปี 2560-2562 บริษัทฯ มีระยะเวลาในการเก็บหนี้เฉลี่ยเท่ากับ 194.71 วัน 152.66 วัน และ 155.23 วันตามลำดับ

ระยะเวลาดังชำระ	ณ 31 ธ.ค. 2560		ณ 31 ธ.ค. 2561		ณ 31 ธ.ค. 2562	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	99.77	34.45	74.38	27.74	51.67	11.90
ค้างชำระเกินกำหนด :						
ไม่เกิน 3 เดือน	147.53	50.94	30.33	11.31	96.58	22.24
3 - 6 เดือน	3.45	1.19	0.97	0.37	192.62	44.35
6 - 12 เดือน	8.46	2.92	88.69	33.08	1.30	0.30
มากกว่า 12 เดือน	30.40	10.50	73.77	27.50	92.11	21.21
รวมลูกหนี้การค้า	289.61	100.00	268.14	100.00	434.28	100.00
หักค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(10.47)		(7.41)		(7.24)	
รวมลูกหนี้การค้า - สุทธิ	279.14		260.73		427.04	
ลูกหนี้อื่น	2.12		3.79		9.33	
รวมลูกหนี้การค้า-สุทธิและลูกหนี้อื่น	281.26		264.52		436.37	

จากตารางข้างต้นจะเห็นว่า ลูกหนี้ที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระของบริษัทฯ ณ สิ้นปี 2560-2562 มีสัดส่วน ร้อยละ 34.45 ร้อยละ 27.74 และ ร้อยละ 11.90 ของยอดลูกหนี้การค้าก่อนหักค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญตามลำดับ โดยเป็นลูกหนี้ที่ค้างชำระไม่เกิน 3 เดือนจำนวน 147.53 ล้านบาท 30.33 ล้านบาท และ 96.58 ล้านบาท ซึ่งมีสัดส่วน ร้อยละ 50.94 ร้อยละ 11.31 และร้อยละ

22.24 ของยอดลูกหนี้การค้าก่อนหักค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญตามลำดับ และเป็นลูกหนี้ที่ค้างชำระระหว่าง 3 - 6 เดือนจำนวน 3.45 ล้านบาท 0.97 ล้านบาท และ 192.62 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งมีสัดส่วน ร้อยละ 1.19 ร้อยละ 0.37 และร้อยละ 44.35 ของยอดลูกหนี้การค้าก่อนหักค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญตามลำดับ

ณ สิ้นปี 2562 ลูกหนี้ที่ค้างชำระไม่เกิน 3 เดือน มีมูลค่าเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจากบริษัทฯ ขายสินค้างานโครงการขนาดใหญ่ให้ลูกค้า 1 ราย ยังไม่ได้รับชำระเงินในวันสิ้นงวด ลูกหนี้ที่ค้างชำระมากกว่า 6 เดือน มีจำนวนลดน้อยลงอย่างไรก็ตามมีลูกหนี้มากกว่า 12 เดือนที่ค้างชำระมาตั้งแต่ปี 2561 ที่จะเริ่มทยอยจ่ายได้ ซึ่งจะทำให้ยอดลูกหนี้ลดลง

สำหรับนโยบายในการตั้งสำรองค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ บริษัทฯ จะใช้ดุลยพินิจในการประมาณการผลขาดทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากลูกหนี้แต่ละราย โดยคำนึงถึง ความน่าเชื่อถือของลูกหนี้ ความมั่นคงขององค์กรประสบการณ์การเก็บเงินในอดีตอายุของลูกหนี้ที่ค้างค้าง และสถานะเศรษฐกิจที่เป็นอยู่ในขณะนั้น โดยแยกประเภทของลูกหนี้เป็น 2 ประเภทหลักคือ

1. ลูกหนี้ที่เป็นหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจไม่มีการประมาณค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ
2. ลูกหนี้ที่เป็นเอกชนทั่วไป บริษัทฯ จะพิจารณาจากระยะเวลาผิดนัดชำระหนี้ โดยประมาณการค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญเป็นร้อยละของมูลค่าของจำนวนหนี้ที่ผิดนัดชำระแต่ละรายดังนี้

จำนวนวันที่ผิดนัดชำระหนี้	สัดส่วนการตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ
> 180 วัน	ร้อยละ 20 ของจำนวนหนี้ที่ผิดนัด
> 240 วัน	ร้อยละ 40 ของจำนวนหนี้ที่ผิดนัด
> 365 วัน	ร้อยละ 100 ของจำนวนหนี้ที่ผิดนัด

สินค้าคงเหลือ

ณ สิ้นปี 2560-2562 บริษัทฯ มีสินค้าคงเหลือก่อนหักสำรองค่าเผื่อการลดลงของมูลค่าสินค้าคงเหลือ จำนวน 207.77 ล้านบาท และ 112.51 ล้านบาทและ 71.98 ล้านบาทตามลำดับ โดยส่วนประกอบของสินค้าคงเหลือที่มีปริมาณมากที่สุด คือ สินค้าสำเร็จรูป ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนต่อสินค้าคงเหลือรวม ร้อยละ 91.18 ร้อยละ 78.64 และร้อยละ 66.57 ตามลำดับ เนื่องจาก บริษัทฯ จะต้องจัดเก็บสินค้าบางอย่างในจำนวนที่เพียงพอเพื่อที่จะสามารถตอบสนองความต้องการลูกค้าได้ทันที เช่น ระบบประชุมทางไกลด้วยเสียง ระบบประชุมทางไกลเสมือนจริง เป็นต้น

ณ สิ้นปี 2560 ปริมาณสินค้าสำเร็จรูปมีมูลค่า 189.45 ล้านบาทในปี 2561 มูลค่าสินค้าสำเร็จรูปลดลง 100.97 ล้านบาท จากปี 2560 คงเหลือที่ 88.48 ล้านบาท ซึ่งส่วนใหญ่เป็นกล่องรับสัญญาณ (Set Top Box) ที่ขายออกไปจำนวนมาก และในปี 2562 สินค้าสำเร็จรูปลดลงจากปี 2561 จำนวน 40.56 ล้านบาท คงเหลือ 47.92 ล้านบาท

สินค้าคงเหลือ	ณ 31 ธ.ค. 2560		ณ 31 ธ.ค. 2561		ณ 31 ธ.ค. 2562	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
สินค้าสำเร็จรูป	189.45	91.18	88.48	78.64	47.92	66.57
งานระหว่างทำ	16.43	7.91	11.92	10.59	19.35	26.88
อะไหล่และวัสดุ	0.69	0.33	0.36	0.32	-	
สินค้าระหว่างทาง	1.20	0.58	11.76	10.45	4.71	6.55
รวมสินค้าคงเหลือ	207.77	100.00	112.51	100.00	71.98	100.00
หัก : การปรับลดราคา ทุนให้เป็นมูลค่าสุทธิที่ จะได้รับ	(28.35)		(16.89)		(13.11)	
สินค้าคงเหลือ - สุทธิ	179.42		95.62		58.87	

ในการประมาณค่าเผื่อการลดลงของมูลค่าสินค้าคงเหลือ ฝ่ายบริหารได้ใช้ดุลยพินิจในการประมาณการผลขาดทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากสินค้าเสื่อมสภาพ สินค้าเก่าล้าสมัย เคลื่อนไหวช้า หรือเสื่อมคุณภาพจากอายุโดยประมาณของสินค้าแต่ละชนิด และการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี โดย ณ สิ้นปี 2560 จำนวน 28.35 ล้านบาท และ ณ สิ้นปี 2561 จำนวน 16.89 ล้านบาท และ ณ สิ้นปี 2562 จำนวน 13.11 ล้านบาท

บริษัทฯ ได้มีการกำหนดนโยบายในการตั้งค่าเผื่อการลดลงของมูลค่าสินค้าคงเหลือดังนี้

อายุสินค้าคงเหลือ	สัดส่วนการตั้งค่าเผื่อการลดลงของมูลค่าสินค้าคงเหลือ	มูลค่าสินค้าคงเหลือ ณ 31 ธ.ค. 62 (ล้านบาท)	มูลค่าการตั้งค่าเผื่อการลดลงของมูลค่าสินค้าคงเหลือ ณ 31 ธ.ค. 62(ล้านบาท)
1-2 ปี	10%	4.83	0.44
2-3 ปี	20%	13.57	1.54
3-4 ปี	30%	6.15	1.85
4-5 ปี	40%	2.90	1.16
5 ปีขึ้นไป*	100%	12.09	7.02

ส่วนปรับปรุงอาคารเช่า และอุปกรณ์ -สุทธิ

บริษัทฯ มีส่วนปรับปรุงอาคารเช่าและอุปกรณ์สุทธิ จำนวน 148.72 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2560 จำนวน 154.55 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2561 และ จำนวน 166.46 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2562 คิดเป็นสัดส่วนต่อสินทรัพย์รวมเท่ากับ ร้อยละ 17.54 ร้อยละ 18.99 และร้อยละ 18.62 ตามลำดับ โดยใน ปี 2560 บริษัทมีการลงทุนในอุปกรณ์ทดสอบจำนวน 0.88 ล้านบาท เครื่องใช้สำนักงาน 4.21 ล้านบาท สินทรัพย์ในกลุ่มโยกแกว่งนำแสงระหว่างติดตั้ง 56.89 ล้านบาท ปี 2561 บริษัทมีการลงทุนในอุปกรณ์ทดสอบจำนวน 15.64 ล้านบาท เครื่องใช้สำนักงาน 1.13 ล้านบาท และสินทรัพย์ระหว่างติดตั้ง 15.14 ล้านบาท และในปี 2562 บริษัทมีการลงทุนในอุปกรณ์ทดสอบจำนวน 7.14 ล้านบาท เครื่องใช้สำนักงาน 2.09 ล้านบาท และยานพาหนะ 12.86 ล้านบาท

สินทรัพย์ไม่มีตัวตน-สุทธิ

บริษัทฯ มีการจัดประเภทสินทรัพย์ไม่มีตัวตนแยกออกจากอุปกรณ์ในปี 2560 ปี 2561 และปี 2562สินทรัพย์ไม่มีตัวตนมีจำนวน 5.06 ล้านบาท 12.90 ล้านบาท และ 12.19 ล้านบาทตามลำดับ คิดเป็นร้อยละ 0.59 ร้อยละ 1.59 และร้อยละ 1.36 ของสินทรัพย์รวม ตามลำดับ สินทรัพย์ไม่มีตัวตนของบริษัทฯ ประกอบด้วยซอฟต์แวร์ในการบริหารจัดการกระบวนการทำงาน และการควบคุม

(ข) สภาพคล่อง

กระแสเงินสด

ในปี 2560-2562 บริษัทฯ มีกระแสเงินสดจากการดำเนินงานเท่ากับ จำนวน 66.87 ล้านบาท 127.38 ล้านบาทและ (125.55) ล้านบาทตามลำดับ ปี 2560 กระแสเงินสดจากการดำเนินงานเพิ่มขึ้น 10.07 ล้านบาทจากสินค้าคงเหลือลดลง ปี 2561 กระแสเงินสดจากการดำเนินงานเพิ่มขึ้น 60.51 ล้านบาทจากกำไรจากการดำเนินงาน และสินค้าคงเหลือลดลง และปี 2562 กระแสเงินสดติดลบ 125.55 ล้านบาท มาจากสาเหตุหลักคือการเพิ่มขึ้นลูกหนี้ และการจ่ายชำระเจ้าหนี้

กระแสเงินสดที่ใช้ไปจากกิจกรรมการลงทุนของบริษัทฯ ในปี 2560-2562 เท่ากับจำนวน จำนวน 53.37 ล้านบาท 31.32 ล้านบาท และ 40.99 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งในปี 2561 บริษัทฯ มีกระแสเงินสดใช้ไปจากการซื้ออุปกรณ์และสินทรัพย์ไม่มีตัวตน จำนวน 26.55 ล้านบาทและเงินฝากธนาคารที่ติดภาระค้ำประกันเพิ่มขึ้น 6.56 ล้านบาท และในปี 2562 บริษัทฯ มีเงินสตรับจากกิจกรรมลงทุน 40.99 ล้านบาท จากการลดลงของเงินฝากที่มีภาระค้ำประกัน

กระแสเงินสดได้มาจากกิจกรรมจัดหาเงินของบริษัทฯ ในปี 2560 บริษัทฯ มีกระแสเงินสดได้มาจากกิจกรรมจัดหาเงินเท่ากับจำนวน 0.96 ล้านบาท โดยบริษัทฯ มีเงินสดรับจากเงินกู้ระยะสั้น 34.69 ล้านบาท แต่มีการจ่ายเงินกู้ระยะสั้นและระยะยาว 23.03 ล้านบาท และมีการจ่ายดอกเบี้ย 10.70 ล้านบาท ปี 2561 บริษัทฯ มีกระแสเงินสดที่ใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงินจำนวน 86.28 ล้านบาท เนื่องจากบริษัทฯ มีการจ่ายชำระเงินกู้ระยะสั้นจำนวน 75.92 ล้านบาท จ่ายชำระดอกเบี้ย 10.88 ล้านบาท สำหรับปี 2562 บริษัทฯ มีเงินสดที่ใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงิน 92.90 ล้านบาท สาเหตุหลักมาจากการใช้วงเงินกู้ระยะสั้นเพื่อการซื้อสินค้าเป็นจำนวนมาก

(หน่วย : ล้านบาท)	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562
เงินสดสุทธิได้มา (ใช้ไป) จากกิจกรรมดำเนินงาน	63.25	127.38	(125.55)
เงินสดสุทธิได้มา (ใช้ไป) จากกิจกรรมลงทุน	(53.37)	(31.32)	40.99
เงินสดสุทธิได้มา (ใช้ไป) จากกิจกรรมจัดหาเงิน	0.96	(86.28)	92.90
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น (ลดลง) สุทธิ	10.84	9.78	8.34

อัตราส่วนสภาพคล่อง

ณ สิ้นปี 2560-2562 บริษัทฯ มีอัตราส่วนสภาพคล่องเท่ากับ 1.42 เท่า 1.39 เท่า และ 1.42 เท่าตามลำดับ และมีอัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็วเท่ากับ 0.99 เท่า 1.14 เท่า และ 1.26 เท่าตามลำดับ สาเหตุที่อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็วในปี 2560 มีส่วนต่างจากอัตราส่วนสภาพคล่องค่อนข้างมากนั้น เนื่องจากบริษัทฯ มีสัดส่วนสินค้าคงเหลือต่อสินทรัพย์หมุนเวียนในอัตราที่สูง แต่ในปี 2561 อัตราส่วนมีความแตกต่างกันน้อยเพราะสินค้าคงเหลือของบริษัทฯ ลดลงอย่างมีนัยสำคัญ และในปี 2562 มีอัตราส่วนที่ดีขึ้นเนื่องจากสินค้าคงเหลือลดลง

บริษัทฯ มี Cash Cycle เท่ากับ 275.69 วันในปี 2560 174.41 วันในปี 2561 และ 149.02 วันในปี 2562 สาเหตุที่ทำให้ Cash Cycle เริ่มลดลง เนื่องจากระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ยลดลงจากปี 2560 เท่ากับ 134.96 วัน ปี 2561 เท่ากับ 85.67 วัน และปี 2562 เท่ากับ 41.48 วัน และเวลาการเก็บหนี้ดีขึ้นจากปี 2560 จำนวน 194.74 วัน ปี 2561 จำนวน 152.66 วัน และปี 2562 จำนวน 155.23 วัน

	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562
อัตราส่วนสภาพคล่อง (เท่า)	1.42	1.39	1.42
อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว(เท่า)	0.99	1.14	1.26
ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย (วัน)	194.74	152.66	155.23
ระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ย (วัน)	134.96	85.67	41.48
ระยะเวลาชำระหนี้ (วัน)	54.01	63.91	47.68
Cash Cycle (วัน)	275.69	174.41	149.02

(ค) แหล่งที่มาของเงินทุน**หนี้สิน**

ณ สิ้นปี 2560-2562 บริษัทฯ มีหนี้สินรวม จำนวน 447.67 ล้านบาท และจำนวน 400.70 ล้านบาท และจำนวน 481.83 ล้านบาทตามลำดับ ซึ่งมูลค่าหนี้สินไม่แตกต่างกันมากในแต่ละปี ซึ่งหากพิจารณาโครงสร้างหนี้สินของบริษัทฯ จะพบว่าหนี้สินส่วนใหญ่เป็นหนี้สินหมุนเวียนที่ใช้ในการดำเนินงานของบริษัทฯ ซึ่งหากคิดเป็นสัดส่วนต่อหนี้สินรวมจะเท่ากับ ร้อยละ 93.90 ณ สิ้นปี 2560 ร้อยละ 94.01 ณ สิ้นปี 2561 และร้อยละ 93.85 ณ สิ้นปี 2562 โดยหนี้สินหมุนเวียนที่สำคัญ ประกอบด้วย เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นเงินกู้ยืมประเภทเงินเบิกเกินบัญชี และ LC/TR และ เจ้าหนี้การค้า คิดเป็นร้อยละ 83.58 ของหนี้สินรวม ณ สิ้นปี 2562

ส่วนของผู้ถือหุ้น

ณ สิ้นปี 2560 บริษัทฯ มีส่วนของผู้ถือหุ้นจำนวน 400.40 ล้านบาท ลดลงจากสิ้นปี ณ สิ้นปี 2559 จำนวน 31.62 ล้านบาทเนื่องจากบริษัทฯมีผลประกอบการขาดทุนต่อเนื่อง

สำหรับปี 2561 บริษัทฯมีส่วนของผู้ถือหุ้น จำนวน 413.05 ล้านบาทเพิ่มขึ้น 12.66 ล้านบาท จากปี 2560 ซึ่งเป็นผลมาจากการที่บริษัทฯ มีกำไรสุทธิ 5.88 ล้านบาทและมีกำไรเบ็ดเสร็จอื่นอีกจำนวน 6.78 ล้านบาท

สำหรับปี 2562 บริษัทฯมีส่วนของผู้ถือหุ้น จำนวน 412.04 ล้านบาทลดลง 1.02 ล้านบาท จากปี 2561 ซึ่งเป็นผลมาจากการที่บริษัทฯ มีผลขาดทุนสุทธิ (1.00) ล้านบาทและมีผลขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นอีกจำนวน (0.02) ล้านบาท

ความเหมาะสมของโครงสร้างเงินทุน

บริษัทฯ มีอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ณ สิ้นปี 2560 เท่ากับ 1.12 เท่า ณ สิ้นปี 2561 เท่ากับ 0.97 เท่า และ ณ สิ้นปี 2562 เท่ากับ 1.17 เท่า โครงสร้างเงินทุนของบริษัทฯ ไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงมากนักเพราะหนี้สินของบริษัทฯโดยส่วนใหญ่จะมาจากเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงินและเจ้าหนี้การค้า ซึ่งโดยทั่วไปจะมีวงเงินที่แน่นอนและมีการใช้อย่างสม่ำเสมอ

14.3 ปัจจัยและอิทธิพลหลักที่อาจมีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานและฐานะการเงินในอนาคต

-ไม่มี-

14.4 ตัวชี้วัดผลการดำเนินงานของบริษัทที่ไม่ใช่ทางการเงิน

บริษัทฯ เป็นผู้ให้บริการทางด้านเทคโนโลยีสื่อสารโทรคมนาคมและดิจิทัลทีวี โดยให้บริการออกแบบ ติดตั้ง จำหน่าย ระบบสื่อสารและระบบดิจิทัลทีวีแบบครบวงจร รวมทั้งบริการให้เข้าโครงข่ายโทรคมนาคมทางสายใยแก้วนำแสงในส่วนการเข้าถึงผู้ใช้บริการ ดังนั้น บริษัทฯ จึงมีการดำเนินการประเมินความพึงพอใจของลูกค้าเป็นประจำทุกปี ซึ่งผลการประเมินดังกล่าวถือเป็นตัวชี้วัดผลการดำเนินงานของบริษัทที่ไม่ใช่ทางการเงิน โดยปี 2560 – 2562 ผลการประเมินความพึงพอใจของลูกค้าคิดเป็น ร้อยละ 98.68 ร้อยละ 99.41 และร้อยละ 99.46 ตามลำดับ